

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 258/2018-44

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. septembra 2018 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKČNÝ KOTIČKA], [REDAKČNÝ KOTIČKA], zastúpeného advokátskou kanceláriou Kolíková & Partners, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Lukáš Opett, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Cpr 1/2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČNÝ KOTIČKA] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Cpr 1/2012 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré mu je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 585,76 € (slovom päťstoosemdesiatpäť eur a sedemdesiatšesť centov) na účet advokátskej kancelárie Kolíková & Partners, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 258/2018-20 z 23. mája 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 Cpr 1/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 2. februára 2012 podal na okresnom súde žalobný návrh na zrušenie personálnych rozkazov, ktorý bol zaevidovaný pod sp. zn.

24 Cpr 1/2012. Chronologicky popísal doterajší priebeh konania s tým, že z dôvodu nespokojnosti s priebehom konania podal 30. augusta 2016 sťažnosť predsedovi okresného súdu na zbytočné prietahy v konaní.

Predseda okresného súdu uznal sťažnosť za dôvodnú a upovedomením o spôsobe vybavenia sťažnosti z 27. septembra 2016 sa sťažovateľovi za prietahy v konaní ospravedlnil.

Dňa 2. novembra 2016 sťažovateľ navrhol, aby okresný súd prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 20 Cpr 6/2016 (antidiskriminačná žaloba).

Prípisom z 3. apríla 2017, doručeným sťažovateľovi 28. apríla 2017, okresný súd oznámil sťažovateľovi, že podmienky na prerušenie konania neboli splnené a v konaní sa bude pokračovať.

Dňa 19. januára 2018 okresný súd nariadil pojednávanie na 15. február 2018. Po otvorení pojednávania 15. februára 2018, po prednesení podstatného obsahu žaloby právnym zástupcom žalobcu (sťažovateľa) a vyjadrení žalovaného bolo pojednávanie odročené na 5. apríl 2018.

Podľa názoru sťažovateľa konanie, v ktorom ide o nárok na doplatenie funkčného platu v súvislosti s odvolaním z funkcie riaditeľa [REDAKOVANÉ], nie je skutkovo ani právne zložitá. Podľa presvedčenia sťažovateľa ide o štandardnú právnu vec, a preto už samotná dĺžka konania (6 rokov) odo dňa začatia konania, počas ktorej príslušné súdy nedokázali vec právoplatne rozhodnúť, je neprimeraná a porušujúca jeho práva v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ ďalej poukázal na to, že on sám prietahy nespôsobil a samotný súd na začiatku konania postupoval rýchlo, avšak jeho ďalšie konanie bolo poznačené výraznými procesnými zlyhaniami, najmä vo vzťahu k rýchlosti rozhodovania o návrhoch sťažovateľa týkajúcich sa predmetu konania, ako aj procesnej stránky.

Okresný súd rozhodoval celkovo 28 mesiacov o procesnom návrhu sťažovateľa – o zmene žaloby – bez toho, aby zároveň vykonával úkony vo veci samej. Ide o obdobie od 28. februára 2014 (podanie návrhu na zmenu návrhu na začatie konania) až do 30. júna 2016 (vydanie uznesenia o nepripustení zmeny petitu návrhu na začatie konania a vylúčenie zmeneného návrhu navrhovateľa z 28. februára 2014 na samostatné konanie).

Sťažovateľ namieta nečinnosť okresného súdu v trvaní 23 mesiacov v období od 25. júla 2014 (pokyn na predloženie spisu vyššiemu súdnemu úradníkovi na prípravu uznesenia o nepripustení zmeny návrhu z dôvodu iného predmetu dokazovania) do 30. júna 2016 (vydanie uznesenia o nepripustení zmeny petitu návrhu na začatie konania a vylúčenie zmeneného návrhu navrhovateľa z 28. februára 2014 na samostatné konanie).

Aj po vylúčení časti veci na ďalšie konanie bol okresný súd podľa sťažovateľa nečinný ďalšie takmer 4 mesiace – od 30. júna 2016 (vydanie uznesenia okresného súdu o nepripustení zmeny petitu návrhu na začatie konania a vylúčenie zmeneného návrhu navrhovateľa z 28. februára 2014 na samostatné konanie) do 12. októbra 2016 [vydanie výzvy okresného súdu na vyjadrenie, či žalobca (sťažovateľ) zotrváva na časti návrhu na doplatenie služobného platu].

Po vybavení sťažnosti na prieskum predsedom okresného súdu „*sa okresný súd dopustil ďalších prieskumov, a to konkrétne v období od 03.04.2017 (oznámenie okresného súdu o nesplnení podmienok na prerušenie konania) do 19.01.2018 (nariadenie pojednávania na 15.02.2018). V tomto období – po dobu 9 mesiacov bol okresný súd opätovne úplne nečinný.*

Úplná nečinnosť okresného súdu v predmetnom súdnom konaní predstavuje približne 36 mesiacov, t. j. polovicu celkovej dĺžky konania.“

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadost'učinenia, keďže samotné konštatovanie porušenia práva nepovažuje za postačujúce s ohľadom na fakt, že v predmetnom konaní dochádza k zbytočným prieskumom, a teda aj k porušovaniu jeho práv. Sťažovateľ je v stave právnej neistoty už 6 rokov, pričom polovicu z celkovej dĺžky konania charakterizuje podľa jeho názoru úplná nečinnosť okresného súdu. Nečinnosť okresného súdu pritom podľa sťažovateľa nebola zapríčinená ním, keďže on je v konaní primerane aktívny, či už osobne alebo prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Sťažovateľ upriamuje pozornosť ústavného súdu aj na fakt, že okresný súd bol nečinný aj po tom, ako predseda okresného súdu vyhovel sťažnosti sťažovateľa na prieskumy v konaní.

2.1 Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konaním Okresného súdu Bratislava I vo veci vedenej pod sp. zn. 24Cpr/1/2012 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 24Cpr/1/2012 konal bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 6000,- EUR (slovom šesťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v plnej výške do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

3. Na výzvu ústavného súdu sa okresný súd vyjadril k sťažnosti prípisom jeho predsedníčky sp. zn. 1 SprV /184/2018 z 19. júna 2018, v ktorom uviedol, že sťažnosť sťažovateľa z 30. augusta 2016 na prietahy v napadnutom konaní bola okresným súdom vyhodnotená ako dôvodná z dôvodu nečinnosti súdu v období od 4. augusta 2014 do 30. júna 2016.

Predsedníčka okresného súdu opísala chronológiu úkonov vykonaných v napadnutom konaní a uviedla najmä tieto skutočnosti:

«Sťažovateľ namieta tri obdobia nečinnosti súdu.

Prvým obdobím je obdobie rozhodovania o jeho procesnom návrhu na zmenu žaloby od 28.02.2014 do 30.06.2016. Je potrebné uviesť, že súd v tomto období konal, prípisom zo dňa 25.04.2014, vypraveným na poštovú prepravu dňa 30.04.2014, vyzval sťažovateľa na správne označenie navrhovaného vstupujúceho účastníka na strane žalovaného. Sťažovateľ sa k výzve súdu vyjadril podaním zo dňa 26.05.2014 doplneným dňa 29.05.2014.

Ďalším sťažovateľom namietaným obdobím nečinnosti súdu je obdobie od 30.06.2016 do 12.10.2016. Vzhľadom na jeho dĺžku, ktorá je menej ako 3,5 mesiaca, mám zato, že táto nie je dostatočná na konštatovanie prietáhov v konaní.

Tretím obdobím, ktoré sťažovateľ namieta, že obdobie od 03.04.2017 do 19.01.2018. Vo vzťahu k tomuto sťažovateľom namietanému obdobiu si dovoľím uviesť, že sťažovateľ sa počas tohto obdobia nijakým spôsobom nesnažil nečinnosti súdu zabrániť, nežiadal o pokračovanie v konaní, ani vec neurgoval. K odstráneniu nečinnosti súdu došlo zo strany súdu bez intervencie sťažovateľa. Súd po odstránení svojej nečinnosti ďalej koná riadne

a promptne. V kontexte posudzovania porušenia práv sťažovateľa vo vzťahu k tomuto obdobiu má nečinnosť sťažovateľa podľa môjho názoru vplyv na stratu práv, nakoľko si sťažovateľ v zmysle zásady „vigilantibus iuris“ nedostatočne strážil svoje práva (poukazujem na podobný názor v Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 564/2015). Mám zato, že uvedené možno zohľadniť najmä vzhľadom na sťažovateľom požadovanú výšku primeraného zadosťučinenia.

Celková dĺžka konania bola nepochybne spôsobená aj skutočnosťou, že konanie sp. zn. 24 Cpr 1/2012 bolo právoplatne prerušené od 26.02.2013 (na základe uznesenia č. k. 24 Cpr 1/2012-30 zo dňa 24.01.2013) do 22.01.2014 (doručenie uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 S 300/2012-36 zo dňa 11.06.2013 v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 S 300/2012-41 zo dňa 08.08.2013), čo bolo zapríčinené samotnou povahou sporu, keďže sťažovateľ sa v konaní v tom čase domáhal doplatenia služobného platu za čas od odvolania z funkcie v dôsledku personálnych rozkazov, konanie o zrušenie ktorých prebiehalo na inom súde (Krajský súd v Bratislave). Pre úplnosť náhľadu na zložitost' veci dodávam, že sťažovateľ sa zrušenia personálnych rozkazov, čo bolo základom nároku na doplatenie služobného platu, pôvodne domáhal taktiež v predmetnom konaní, avšak z dôvodu vecnej nepríslušnosti tunajšieho súdu, súd vec postúpil Krajskému súdu v Bratislave. Išlo o prekážku postupu v konaní, ktorú musel tunajší súd osobitne riešiť. Podobne, súd v priebehu konania osobitne riešil aj návrh sťažovateľa zo dňa 28.02.2014 na zmenu žaloby a vstup ďalšieho účastníka konania, ktorý po jeho posúdení vzhľadom na rozdielnu povahu uplatňovaného antidiskriminačného nároku nepripustil a vylúčil ho na samostatné konanie (konanie vedené na tunajšom súde sp. zn. 20 Cpr 6/2016).

Aj keď tunajší súd vo veci sp. zn. 24 Cpr 1/2012 nekonal vždy bezodkladne, mám zato, že celková dĺžka konania bolo zapríčinená vo významnej miere samotným sťažovateľom. Ako je uvedené v odseku vyššie, súd musel v tomto konaní v dvoch prípadoch osobitne rozhodovať o postúpení veci a vylúčení veci v dôsledku povahy žalobcom uplatňovaných nárokov v konaní. Je nepochybné, že strana sporu je oprávnená využívať zákonnom ustanovené prostriedky na obhajovanie svojich práv, avšak úkony súdu, ktoré boli vykonané v súvislosti s takýmito procesnými úkonmi, ako aj úkony súdu vykonané v dôsledku odstraňovania prekážky postupu súdu v dôsledku nepríslušnosti súdu na konania

o časti žaloby, podľa môjho názoru nemožno pričítať na ťarchu konajúceho súdu. K celkovej dĺžke konania prispela nepochybne i skutočnosť, že v konaní došlo k zmene zákonného sudcu a vec bola doposiaľ bola pridelená piatim vyšším súdnym úradníkom, ako vyplýva i z vyjadrenia zákonnej sudkyne zo dňa 19.06.2018.

Konečné rozhodnutie ponechávam na zváženie Ústavnému súdu Slovenskej republiky a v prípade záveru o porušení práv sťažovateľa, žiadam, aby súd zvážil dôvodnosť a primeranosť finančného zadosťučinenia a nepriznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v celej uplatnenej výške...»

4. K vyjadreniu okresného súdu zaujal stanovisko sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 12. júla 2018, v ktorom najmä uviedol:

«1... Celková doba rozhodovania súdu o procesnom návrhu sťažovateľa bola 28 mesiacov (od 28.02.2014 do 30.06.2016), pričom 23 mesiacov (od 25.07.2014 do 30.06.2016) bol súd absolútne nečinný. Už samotná celková doba rozhodovania o procesnom návrhu, trvajúca viac ako 2 roky (28 mesiacov), je podľa názoru sťažovateľa, bez ohľadu na vykonané úkony súdu prvej inštancie, neprípustná.

2. Obdobie nečinnosti od 30.06.2016 do 12.10.2016 – celkovo 3 a ½ mesiaca...

3. Obdobie nečinnosti od 03.04.2017 do 19.01.2018 – celkovo 9 a ½ mesiaca

Zhrňujúc vyššie uvedené obdobia nečinnosti súdu, celková nečinnosť predstavuje 36 mesiacov. Celková dĺžka konania pred súdom je 6 rokov a 2 mesiace (od 07.02.2012 do 05.04.2018 – takmer 74 mesiacov)...

... Súd vo svojom vyjadrení namieta, že v danom konaní ide o fakticky zložitejšiu vec. V tejto súvislosti odkazuje najmä na potrebu postúpenia časti konania na Krajský súd v Bratislave, v čoho dôsledku došlo k prerušeniu konania od 26.02.2013 do 22.01.2014. A tiež na sťažovateľov návrh na zmenu a opravu žaloby... sme skôr toho názoru, že v predmetnom prípade nejde o právne ani skutkovo zložitú vec. Súčasne však považujeme za potrebné uviesť, že zložitnosť veci sama o sebe nezbavuje súd zodpovednosti za prietahy vzniknuté nečinnosťou súdu... Pokiaľ ide o obdobie rozhodovania o návrhu sťažovateľa na zmenu a opravu žaloby, tak opakovane zdôrazňujeme, že o ňom súd rozhodoval po dobu 28 mesiacov – od 28.02.2014 do 30.06.2016. Pričom sťažovateľ nepochybňuje tú časť konania súdu, kde vykonával úkony potrebné pre rozhodnutie o tomto návrhu

(od 28.02.2014 – 25.07.2014). Sťažovateľ však namieta obdobie 23 mesiacov od 25.07.2014 do 30.06.2016, kde bol súd absolútne nečinný a nevykonával žiadne úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci...

... Súd vo svojom vyjadrení uvádza: „K celkovej dĺžke konania prispela nepochybne i skutočnosť, že v konaní došlo k zmene zákonného sudcu a vec bola doposiaľ bola pridelená piatim vyšším súdnym úradníkom, ako vyplýva i z vyjadrenia zákonnej sudkyne zo dňa 19.06.2018.“ Na tomto mieste považujeme za vhodné upriamiť pozornosť tak súdu ako aj Ústavného súdu na fakt, že sťažovateľ vo svojej sťažnosti nenamietal subjektívnu, individuálnu zodpovednosť konajúcej sudkyne za vzniknuté prieťahy. Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní prebiehajúcim pred súdom pod sp. zn. 24Cpr 1/2012, za ktoré nesie objektívnu zodpovednosť konajúci súd...

... Súd vo svojom vyjadrení tvrdí, že za prieťahy v konaní nesie zodpovednosť sťažovateľ, keď sa „nijakým spôsobom nesnažil nečinnosti súdu zabrániť, nežiadal o pokračovanie v konaní, ani vec neurgoval. K odstráneniu nečinnosti súdu došlo zo strany súdu bez intervencie sťažovateľa.“ Sme toho názoru, že sťažovateľ bol v predmetnom súdnom konaní primerane aktívny. Sťažovateľ reagoval na všetky výzvy súdu včas, zúčastňoval sa nariadených pojednávaní a primerane sa tiež zaujímal o stav konania nielen nahliadaním do spisu dňa 19.04.2013, 22.10.2013, 15.10.2014, 08.01.2015, 27.07.2016, 09.02.2018, ako aj pravidelnými telefonátmi do infocentra súdu. Sťažovateľ tiež dňa 30.08.2016 podal sťažnosť na prieťahy v predmetnom konaní, ktorá bola listom podpredsedu súdu zo dňa 27.09.2016, Spr. 2251/2016 vybavená ako dôvodná (prílohy č. 2 a 3 ústavnej sťažnosti)...

... Súd vo svojom vyjadrení opakovane vyzval, aby Ústavný súd „zvážil dôvodnosť a primeranosť finančného zadosťučinenia a nepriznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v celej uplatnenej výške.“ Je faktom, že sťažovateľ si v predmetnom konaní uplatňuje aj finančné zadosťučinenie za ujmu na jeho ústavných právach. V tejto súvislosti považujeme za potrebné zdôrazniť, že sťažovateľ si nechcel uplatniť žiadnu excesívnu alebo neprimeranú sumu. Právny zástupca sťažovateľa podrobne preskúmal judikatúru Ústavného súdu týkajúcu sa výšky primeraného finančného zadosťučinenia za prieťahy v

konaní, avšak neidentifikoval v nej žiadny vzorec alebo postup, ktorým by bolo možné určiť primeranú výšku finančného zadosťučinenia v štandardných prípadoch. A to napriek tomu, že Ústavný súd identifikoval mnoho skutočností, na ktoré je pri priznaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia potrebné prihliadať, a ktoré sa aj sťažovateľ snažil reflektovať...»

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

6. Ústavný súd z predloženého súdneho spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 24 Cpr 1/2012 zistil, že vo veci boli vykonané tieto procesné úkony:

- 7. februára 2012 sťažovateľ doručil okresnému súdu návrh na zrušenie personálnych rozkazov,
- 14. februára 2012 okresný súd zaslal žalobu žalovanému na vyjadrenie v lehote 15 dní,
- 2. apríla 2012 žalovaná strana doručila vyjadrenie k žalobe,
- 6. júna 2012 okresný súd uznesením č. k. 24 Cpr 1/2012-22 vyslovil svoju vecnú nepríslušnosť,
- 21. augusta 2012 sťažovateľ doručil doplnenie žaloby,
- 7. septembra 2012 bol spis doručený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o vecnej príslušnosti okresného súdu,
- 13. decembra 2012 okresný súd zisťoval na krajskom súde stav súvisiaceho konania,
- 18. decembra 2012 krajský súd odpovedal okresnému súdu, že vec je vedená na krajskom súde pod sp. zn. 5 S 300/2012,

- 24. januára 2013 okresný súd uznesením sp. zn. 24 Cpr 1/2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť 26. februára 2013, prerušil konanie na čas do právoplatného skončenia konania o zrušenie personálnych rozkazov vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 5 S 300/2012 (konanie bolo prerušené od 26. februára 2013 do 22. januára 2014),
 - 17. októbra 2013 okresný súd zisťoval stav súvisiaceho konania na krajskom súde,
 - 22. októbra 2013 krajský súd mailom oznámil okresnému súdu, že konanie pod sp. zn. 5 S 300/2012 bolo právoplatne skončené uznesením o zastavení konania z 11. júna 2013,
 - 13. januára 2014 okresný súd vyžiadal uznesenie krajského súdu o zastavení konania,
 - 22. januára 2014 krajský súd doručil okresnému súdu fotokópiu uznesenia sp. zn. 5 S 300/2012, 5 S 2/2013 z 11. júna 2013 s opravným uznesením z 8. augusta 2013 (právoplatnosť nadobudlo 6. septembra 2013),
 - 28. februára 2014 právny zástupca sťažovateľa doručil *„návrh na zmenu návrhu na začatie konania a návrh na vstup ďalšieho účastníka na strane žalovaného“*,
 - 25. apríla 2014 okresný súd vyzval sťažovateľa na *„správne označenie navrhovaného vstupujúceho účastníka na strane odporcu a ako odporca v 2. rade“*,
 - 26. mája 2014 sťažovateľ doručil *„vyjadrenie na výzvu súdu na právne označenie účastníka“*,
 - 27. októbra 2014 sťažovateľ doručil *„žiadost' o bezodkladné rozhodnutie o návrhu žalobcu na zmenu návrhu...“*,
 - 30. júna 2016 okresný súd uznesením č. k. 24 Cpr 1/2012-69 nepripustil zmenu petitu a zmenený návrh sťažovateľa z 28. februára 2014 vylúčil na samostatné konanie (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 21. júla 2016),
 - 12. októbra 2016 okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa na vyjadrenie v lehote 15 dní, či trvá na časti návrhu o doplatenie služobného príjmu,
 - 4. novembra 2016 právny zástupca sťažovateľa doručil návrh na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 20 Cpr 6/2016,
 - 9. novembra 2016 okresný súd vyzval žalovanú stranu na vyjadrenie sa k návrhu sťažovateľa na prerušenie konania v lehote 15 dní,
 - 5. decembra 2016 bolo doručené vyjadrenie žalovaného,

- 4. januára 2017 okresný súd zaslal vyjadrenie žalovaného sťažovateľovi na prípadné vyjadrenie,
- 3. apríla 2017 okresný súd oznámil právnenému zástupcovi sťažovateľa, že podmienky na prerušenie konania nie sú splnené a v konaní sa bude ďalej pokračovať,
- 15. februára 2018 sa uskutočnilo pojednávanie. Za sťažovateľa bola prítomná JUDr. Kurucová (podľa substitučnej plnej moci). Pojednávanie bolo odročené na 5. apríl 2018 s tým, že právny zástupca sťažovateľa mal zabezpečiť účasť sťažovateľa,
- 5. apríla 2018 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľ bol prítomný, žalovaný nebol prítomný a súd konal v jeho neprítomnosti. Návrh na spojenie vecí okresný súd uznesením zamietol. Dodatočne sa dostavil právny zástupca žalovaného. Okresný súd návrh na prerušenie konania zamietol a rozsudkom zamietol aj žalobu v celom rozsahu, pričom žalobcovi náhradu trov konania nepriznal,
- 5. júna 2018 sťažovateľ podal proti rozsudku z 5. apríla 2018 odvolanie.

III.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

8. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o zrušenie personálnych rozkazov vedenom pod sp. zn. 24 Cpr 1/2012 dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

10. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

11. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

11.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že po faktickej stránke určitá zložitosť danej veci spočívala v tom, že existovala väzba s paralelne prebiehajúcim konaním sp. zn. 5 S 300/2012, pričom bez právoplatného ukončenia uvedenej súvisiacej veci nebolo možné v napadnutom konaní pokračovať (Bečvář a Bečvářová v. Česká republika, rozsudok č. 58358/00 zo 14. 12. 2004).

Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, nijako sa nevyomykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

11.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom. Pokiaľ sťažovateľ vo veci podal procesné návrhy (návrh ďalšieho účastníka do konania), ústavný súd pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej využitie možností daných účastníkom konania procesnými predpismi (napr. v aktuálnom čase podľa Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie ich práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné priet'ahy (napr. I. ÚS 31/01). Zbytočné priet'ahy v napadnutom konaní teda v zásade neboli vyvolané správaním sťažovateľa.

11.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým konštatuje, že napadnuté konanie bolo od 26. februára 2013 do 22. januára 2014 (takmer jeden rok) právoplatne prerušené. Podľa konštantnej judikatúry pritom ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie legitímnej prekážky jeho postupu, tak ako je to v prípade prerušenia konania, neposudzuje v zásade ako zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (napr. II. ÚS 3/00, I. ÚS 78/02, III. ÚS 42/02).

Okresný súd bol však v napadnutom konaní bez akýchkoľvek zákonných alebo iných relevantných dôvodov dlhodobo nečinný v období od 26. mája 2014 do 30. júna 2016, pričom uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas

minimálne dvoch rokov okresný súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným priet'ahom, pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci a ani správania účastníkov, ale najmä v dôsledku postupu súdu. Ústava v čl. 48 ods. 2 pritom zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných priet'ahov.

Vzhľadom na uvedené podstatné dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 1.

12. Pretože vo veci bol 5. apríla 2018 vyhlásený rozsudok, ústavný súd nevyhovел návrhu sťažovateľa podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde a v tomto návrhu sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 4.

13. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda boli porušené, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie v sume 6 000 € najmä preto, že stav jeho právnej neistoty trval už 6 rokov, pričom podľa jeho názoru „*polovica z celkovej dĺžky konania charakterizuje úplnú nečinnosť okresného súdu*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k záveru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané vo výške 1 500 €. Ústavný súd

prítom prihliadol aj na to, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody (napr. II. ÚS 67/03), ako aj na povahu veci a napokon aj na to, že okresný súd v posudzovanom konaní 5. apríla 2018 vo veci meritórne rozhodol.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

14. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti z 22. marca 2018 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 12. júla 2018). Za tri úkony vykonané v roku 2018 patrí odmena v sume trikrát po 153,50 € a režijný paušál v sume trikrát po 9,21 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú sumu 488,13 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 20 % DPH, teda sumu 97,62 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove sumu 585,76 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

15. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2018